

การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหน่วยงาน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

* นายอรรถยุทธ อินทรปรีชา

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรร่วมกันจากทุกหน่วยงานและสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ 2556 ประกอบด้วย บุคลากรสายผู้สอน จำนวน 51 คน และบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 22 คน รวมทั้งหมด 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย แล้วจึงออกแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นที่จะทำวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณค่าสถิติ ร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า ในปัจจุบันมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในด้านซอฟต์แวร์ ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านบุคลากรสายผู้สอนและด้านบุคลากรสายสนับสนุน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งปัญหาในเชิงนโยบาย ปัญหาในทางปฏิบัติ ปัญหาขององค์กรและปัญหาทางด้านกฎระเบียบ ส่วนสภาพการใช้ทรัพยากรร่วมกันในสภาพปัจจุบัน บุคลากรสายผู้สอนและสายสนับสนุน พบว่าจำนวนการใช้ทรัพยากรด้านซอฟต์แวร์ร่วมกัน มากที่สุดคือระบบฐานข้อมูล ร้อยละ 73.85 รองลงมาคือข่าวสารและความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 60.00 และการใช้บุคลากรสายผู้สอนร่วมกัน มากที่สุด คือ วิทยากรคิดเป็นร้อยละ 86.15 รองลงมาคือ อาจารย์พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 73.85 สภาพความต้องการในการใช้ทรัพยากร

ร่วมกัน อยู่ในระดับ ปานกลาง (ร้อยละ 52.31) ด้านซอฟต์แวร์ มีความต้องการระบบฐานข้อมูล มากที่สุด (ร้อยละ 80.00) ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ประกอบด้วย 1) ปัญหาในเชิงนโยบายที่เป็นอุปสรรค มีปัญหามากที่สุดในเรื่องขาดนโยบายที่ชัดเจน (ร้อยละ 52.31) 2) ปัญหาในทางปฏิบัติ มีปัญหาเรื่องผู้ขอใช้ไม่ดูแลรักษาทรัพยากรที่ขอใช้มากที่สุด (ร้อยละ 52.31) 3) ปัญหาขององค์กรที่เป็นอุปสรรค มีปัญหาในเรื่องบุคลากรสังกัดหน่วยงานย่อยในองค์กรมากที่สุด (ร้อยละ 66.15) 4) ปัญหาทางด้านกฎระเบียบ มีปัญหาในเรื่องไม่มีกฎระเบียบภายในหน่วยงานที่สนับสนุนต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด (ร้อยละ 80.00) 5) ปัญหาอื่นๆ มีปัญหาเรื่องขาดฐานข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยของทรัพยากร (ร้อยละ 66.15)

ABSTRACT

The objectives of this descriptive research were to investigate the current situation, problems and obstacles in relation to resource sharing between all units, to obtain opinions and to develop recommendations for effective sharing of resources between all units under the Faculty of Fine and Applied Arts, *Khon Kaen University*. In this research, there were a total of 73 participants, including 51 academic staff and 22 supporting staff working in the 2013 fiscal year. The tool used for data collection was a questionnaire. The researcher had determined issues related to the research topic before creating a questionnaire

* นักวิเคราะห์นโยบายและแผน (ชำนาญการพิเศษ)

that covered all issues of the research. For data analysis, statistical package was used to calculate percentage.

Research Results: It was found that currently the units shared resources in the forms of software, hardware, academic staff and supporting staff; however, the level of actual resource sharing was lower than needed. It was also found that there were problems and obstacles regarding resource sharing in terms of policies, operations, organization, and regulations. With respect to the current situation of resource sharing among the academic and supporting staff, it was found that the most shared software resource was database system accounting for 73.85%, followed by data and knowledge of information technology at 60%. With regard to sharing of academic staff, the most shared resources were instructors at 86.15%, followed by visiting lecturers at 73.85%. The need for resource sharing was at the moderate level (52.31%). Regarding software, the need for database system was the highest (80.00%). Problems and obstacles in resource sharing included: (1) policies where the most frequently found problem was a lack of clear policies (52.31%); (2) operations where the most frequently found problem was failure of users to properly care for requested resources (52.31%); (3) organization where the most frequently found problem was staff under subunits of the organization (66.15); (4) regulations where the most frequently found problem was the supporting units' lack of regulations on resource sharing (80.00%); and (5) other problems, such as a lack of accurate and updated information on the resources (66.15%).

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารภาครัฐยุคใหม่ (New Public Management : NPM) และการดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมาก เพื่อการพัฒนาตนเองแบบยั่งยืน บางหน่วยงานมีทรัพยากรบุคคล วัสดุครุภัณฑ์เป็นจำนวนมาก และสามารถให้บริการแก่หน่วยงานอื่นๆ ที่มีความจำเป็นหรือขาดแคลนได้ โดยไม่จำเป็นต้องไปขอจัดสรรงบประมาณใหม่หรือเพิ่มเติม ทำให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและเท่าเทียม เป็นการประหยัดงบประมาณรายจ่ายของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในภารกิจที่จำเป็นเร่งด่วนต่อไป คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหน่วยงานที่มีเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้สนับสนุนแต่ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน คณะฯ มีการขยายการผลิตบัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากในอดีตจนถึงปัจจุบันการนำนโยบายการใช้ทรัพยากรร่วมมาใช้ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ทรัพยากรในที่นี้หมายถึง ทรัพยากรบุคคล (People ware) โดยเฉพาะสายผู้สอน ทั้งในมหาวิทยาลัย รวมทั้งอาจารย์พิเศษ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ บุคลากรสายสนับสนุนการสอนที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกันและให้บริการแก่บุคลากรสายผู้สอน ทรัพยากรทางด้าน Hardware และ Software ซึ่งบางประเภทมีราคาสูง และมีปริมาณการใช้หรือจำนวนสถานที่ของการใช้ต้องมาก ทำให้คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สูญเสีย งบประมาณเพื่อจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้งานอย่างซ้ำซ้อนและ เกิดประโยชน์น้อย นโยบายปีที่ผ่านมางบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายได้ถูกนำไปใช้ในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เป็นจำนวนมาก และครุภัณฑ์บางประเภทก็ยังไม่ได้ถูกใช้งานเลย หรือใช้งานไม่คุ้มค่ากับการลงทุน บางครั้งซื้อมาเป็นจำนวนมากเกินความต้องการหรือความจำเป็นในการเรียนการสอน แต่ในขณะที่บางรายการที่จำเป็นกลับไม่ได้รับการสนับสนุนให้จัดซื้อจัดหา โดยอ้างว่าไม่มีความจำเป็นและไม่มียกงบประมาณ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงปัญหาในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้คุณภาพการผลิตบัณฑิตเสียหาย ขาดคุณภาพ ไม่เป็นที่ยอมรับต่อสังคม ปัจจุบันหลายหน่วยงานได้หันหน้า

เข้าหากันและเริ่มสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การจัดระบบการจัดสรรทรัพยากร และการลดการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์หรือทรัพยากรบุคคลที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะสำรวจข้อมูลที่เป็นปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรมาใช้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเช่นการดูแลรักษา ค่าตอบแทน การซ่อมบำรุง และการหาทดแทน เป็นต้น เพื่อให้สามารถผลักดันนโยบายการใช้ทรัพยากรร่วมในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์สูงสุดในด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรร่วมกันจากทุกหน่วยงานในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. สำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างชั่วคราว ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 73 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) การสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ประชุมกำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันหัวข้อวิจัย แล้วจึงออกแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นที่จะทำวิจัย
- 2) การทดสอบแบบสอบถาม ได้ทำการทดสอบแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามซึ่งสร้างเสร็จแล้วไปทดลองให้บุคลากรกลุ่มต่างๆ จำนวน 15 คน ทดลองตอบแบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) การสร้างแบบบันทึกข้อมูล โดยการสร้างตารางบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ที่ครอบคลุมผลสรุปที่จะได้จากแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ประจำในสาขาวิชา และประสานงานกับหัวหน้างาน หัวหน้าหน่วยในสำนักงานคณบดี โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นตามกรอบการวิจัย ได้แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 73 ชุด ได้กลับคืนมา 65 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.04

4. วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูล

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
- 2) นำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ค่าร้อยละ และกราฟ

สรุปผลการวิจัย

1) ผลสรุปสภาพการใช้ทรัพยากรร่วมในปัจจุบัน

จากการวิจัยโดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.31 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 27.69 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.62 ระดับการศึกษาวุฒิปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาเป็นวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.15

จากข้อมูลทำให้ทราบว่าในปัจจุบันมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในด้านซอฟต์แวร์ ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านบุคลากรสายผู้สอนและด้านบุคลากรสายสนับสนุน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งปัญหาในเชิงนโยบาย ปัญหาในทางปฏิบัติ ปัญหาขององค์กร และปัญหาทางด้านกฎระเบียบ

ส่วนสภาพการใช้ทรัพยากรร่วมกันในสภาพปัจจุบันของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบด้วย การใช้ทรัพยากรด้านซอฟต์แวร์ ด้านฮาร์ดแวร์ บุคลากรสายผู้สอน และบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งพบว่า

จำนวนการใช้ทรัพยากรด้านซอฟต์แวร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มากที่สุดคือระบบฐานข้อมูล ร้อยละ 73.85 รองลงมาคือข่าวสารและความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 60.00 และจำนวนการใช้ทรัพยากรด้านฮาร์ดแวร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มากที่สุดคือ ห้องประชุม คิดเป็นร้อยละ 66.15 รองลงมาคือ ห้องบรรยาย (ร้อยละ 56.92) ยานพาหนะ (ร้อยละ 56.92) และเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 52.31) ตามลำดับ ส่วนใช้น้อยที่สุดคือ ครุภัณฑ์สำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และไม่ได้ใช้เลย คือ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์

ส่วนจำนวนการใช้บุคลากรสายผู้สอนร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มากที่สุด คือ วิทยากร คิดเป็นร้อยละ 86.15 รองลงมาคือ อาจารย์พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 73.85 และการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 66.15 ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 13.85 และจำนวนการใช้บุคลากรสายสนับสนุนร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มากที่สุดคือ พนักงานขับรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 47.69 รองลงมาคือ ช่างซ่อมบำรุงทุกประเภท คิดเป็นร้อยละ 41.54 พนักงานรับส่งหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 27.69 และคณงานทำความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 27.69 ตามลำดับ และใช้น้อยที่สุดคือ พนักงานรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษา และเจ้าหน้าที่ด้านงานวิเคราะห์นโยบายและแผน คิดเป็นร้อยละ 13.85

สภาพความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ประกอบด้วย ความต้องการด้านซอฟต์แวร์ ด้านฮาร์ดแวร์ บุคลากรสายผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุน โดยสรุปได้ดังนี้ จำนวนความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.31 ด้านซอฟต์แวร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความต้องการระบบฐานข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา

คือ ข่าวสารและความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 60.00 และการสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 52.31 ส่วนความต้องการใช้ร่วมกันน้อยที่สุดคือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 41.54 ด้านฮาร์ดแวร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความต้องการห้องบรรยายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.15 รองลงมาคือ ห้องประชุม คิดเป็นร้อยละ 80.00 และยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 66.15 ตามลำดับ ส่วนความต้องการใช้ร่วมกันน้อยที่สุดคือ ครุภัณฑ์สำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และไม่มีความต้องการในการใช้เลยคือครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการในการใช้บุคลากรสายผู้สอนร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการอาจารย์พิเศษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ วิทยากร คิดเป็นร้อยละ 66.15 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 60.00 และการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 52.31 ตามลำดับ ส่วนความต้องการในการใช้น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และความต้องการในการใช้บุคลากรสายสนับสนุนร่วมกันระหว่างหน่วยงานของบุคลากรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการใช้พนักงานขับรถยนต์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.15 รองลงมาคือ ช่างซ่อมบำรุงทุกประเภท คิดเป็นร้อยละ 60.00 พนักงานรับส่งหนังสือ และเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.69 ตามลำดับ ส่วนความต้องการในการใช้บุคลากรน้อยที่สุดคือ 4 ด้าน คือ เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและพัสดุ เจ้าหน้าที่ด้านห้องสมุด เจ้าหน้าที่ด้านบุคคล และเจ้าหน้าที่ด้านงานนโยบายและแผน

นอกจากนี้มีการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ประกอบด้วย ปัญหาในเชิงนโยบาย ปัญหาในทางปฏิบัติ ปัญหาขององค์กรและปัญหาทางด้านกฎหมาย ดังนี้

1) ปัญหาในเชิงนโยบายที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างคณะ/หน่วยงาน มีปัญหา มากที่สุดในเรื่องขาดนโยบายที่ชัดเจนในระดับหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 52.31 รองลงมาคือ บุคลากรในหน่วยงาน

ส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับหน่วยงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 47.69

2) ปัญหาในทางปฏิบัติที่มีต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีปัญหาเรื่องผู้ขอใช้ไม่ดูแลรักษาทรัพยากรที่ขอใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.31 รองลงมาคือ ความขัดแย้งส่วนบุคคล และผู้ขอใช้ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 47.69 และมีปัญหาน้อยที่สุดคือ ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 26.15

3) ปัญหาขององค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีปัญหาในเรื่องบุคลากรสังกัดหน่วยงานย่อยในองค์กรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.15 รองลงมาคือ เครื่องมือเป็นของหน่วยงานย่อยในองค์กร คิดเป็น ร้อยละ 60.00

4) ปัญหาทางด้านกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีปัญหาในเรื่องไม่มีกฎระเบียบภายในหน่วยงานที่สนับสนุนต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ ขั้นตอนในการให้ยืมหรือขอใช้ทรัพยากรมีความยุ่งยาก หลายขั้นตอนไม่เอื้อต่อการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 52.31 และไม่มีมีการพิจารณาความดีความชอบในกรณีที่บุคลากรไปช่วยหน่วยงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 41.54

5) ปัญหาอื่นๆ ที่น่าจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีปัญหาเรื่องขาดฐานข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยของทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละคณะ/หน่วยงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.15 รองลงมาคือ ไม่ทราบในแต่ละคณะ/หน่วยงานมีทรัพยากรอะไรอยู่บ้าง คิดเป็นร้อยละ 60.00 และคณะ/หน่วยงานมีงบประมาณจำกัดในการซ่อมแซมดูแลครุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 47.69

2) ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

เนื่องจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีได้เน้นการแสวงหาผลกำไร ดังนั้นการดำเนินการส่วนใหญ่จึงดำเนินการภายใต้งบประมาณและเงินรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่เนื่องจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ ต้องแข่งขันกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่รัฐกำหนด ประกอบกับหลักการใช้ทรัพยากรร่วมกันเป็นทฤษฎีใหม่ของโลก (global view) ที่เห็นว่าจะช่วยให้การบริการงานมีประสิทธิภาพ เพราะการใช้ทรัพยากรด้านต่างๆ ร่วมกันจะทำให้เกิดผลดีต่อส่วนร่วมหลายประการคือ เกิดความประหยัด งานไม่หยุดชะงัก บุคลากรมีโอกาสพักผ่อน ได้ความคิดใหม่ๆ จากการใช้บุคลากรร่วมกัน เกิดการสร้างมาตรฐานในการให้บริการร่วมกัน นอกจากนี้ผู้รับบริการจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น การใช้เครื่องมือที่มีราคาแพงร่วมกันนอกจากจะทำให้ประหยัด และใช้เครื่องมืออย่างคุ้มค่าแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนการทำวิจัย และช่วยให้องค์กรมีการพัฒนาแบบยั่งยืน (sustainable development) องค์กรอนามัยโลกได้กำหนดหลักการจัดสรรทรัพยากรข้อหนึ่งว่า “doing the right thing, in the right way and in the right place” บนพื้นฐานของการตรวจสอบแผนกลยุทธ์ และผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะนำมาเป็นหลักในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ร่วมกัน

การส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จะประสบความสำเร็จ ถ้ามีการรณรงค์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และนำไปปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง กล่าวคือ มีการผลักดันในเชิงนโยบาย ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ที่ประชุมคณบดี ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ ต้องมีนโยบายสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันที่ชัดเจนและมีมาตรการบังคับ (enforcement) ร่วมกับมาตรการส่งเสริมหรือสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผู้บริหารทุกระดับ ควรตอบสนองนโยบายการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างจริงจัง ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน (sharing vision) ใช้ศักยภาพร่วมกัน (sharing competence) และยึดหลักคุณธรรม (merit principle) ในการบริการงานร่วมกัน ลดการแข่งขันในระดับหน่วยงานโดยมุ่งทำงานร่วมกันเพื่อความสำเร็จในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ

บุคลากรทุกระดับ ควรได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีในการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้กับบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้เปลี่ยนทัศนคติความเห็นแก่ตัวมาคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม คำนึงถึงผลสำเร็จของส่วนรวม (sharing success) ความสำเร็จของเป้าหมายร่วมกัน (sharing goal) ซึ่งจะทำให้เกิดความพึงพอใจที่จะใช้ทรัพยากรร่วมกัน (willingness to share attitude) นอกจากนี้ควรพยายามแยกความขัดแย้งส่วนบุคคลออกจากงาน

4. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตัวอย่างเช่น ฐานข้อมูลต่างๆ ของทรัพยากรที่จะนำมาใช้ร่วมกัน วิธีการขอใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

5. ทำการประเมินหรือทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรร่วม เพื่อปรับปรุงนโยบายหรือแนวปฏิบัติในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

6. มีการจัดตั้งเครือข่ายของหน่วยงานที่จะใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในรูปแบบองค์กรเสมือน ซึ่งอาจจะทำในรูปแบบเครือข่าย หน่วยงาน การให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ การประสานงานและควรมีการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ายังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ทรัพยากรร่วมหลายประการ ซึ่งหารจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพควรใช้วิธีการสั่งการ ตัวอย่างเช่น การกำหนดประเภททรัพยากรที่ต้องใช้ร่วมกัน แนวทางการปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในด้านการจัดสรรงบประมาณ การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมและงบประมาณ จึงสามารถผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในหน่วยงานมากขึ้น จะนำไปสู่การขยายทรัพยากรร่วมกันกับหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกทั้งในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น องค์กร ชุมชนและประชาคมโลกมากยิ่งขึ้น

สำหรับงานวิจัยที่ควรกระทำในระยะต่อไป ควรจะมีการสำรวจลึกเฉพาะด้านในทรัพยากรที่มีความต้องการในการใช้ร่วมกันมากตัวอย่างเช่น ระบบฐานข้อมูล ห้องสมุด วิทยากรและพนักงานรักษาความปลอดภัย ตลอดจนศึกษาในรายละเอียดของทรัพยากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างสภาพการใช้งานร่วมกันในปัจจุบันและความต้องการ ตัวอย่างเช่น สื่อการเรียนการสอน ห้องบรรยาย อาจารย์พิเศษ ช่างซ่อมบำรุงทุกประเภท ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร และส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน การวิจัย การบริหาร การบริการวิชาการ และภารกิจอื่นๆ ของทุกหน่วยงานใน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ส่วนสำคัญ ที่ช่วยให้ งานวิจัยสำเร็จลงได้คือได้รับคำแนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรย์ ชัยประทุม รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ได้สละเวลามาเป็นที่ปรึกษางานวิจัย ช่วยให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบ และแก้ไขรายงานการวิจัย ทำให้การศึกษางานวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม คณะผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

บรรณานุกรม

1. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร จัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546
2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับที่ 7 พ.ศ. 2550
3. ประกาศสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 3/2559 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2549
4. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำ รับรองการปฏิบัติราชการ ของส่วนราชการประจำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=4&content_id=1108)

5. สุชาดา ไชยสวัสดิ์, ผกาวัลย์ วิมุกตะลพ.ทศพล คุ่ม
นิม และคณะ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ
ครุภัณฑ์:การจัดทำเครือข่ายครุภัณฑ์วิจัยและพัฒนา
การประชุมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีครั้งที่ 31 วันที่
18-20 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี.
6. วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). โรงเรียน องค์กรแห่งการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ : อักษรราพิพัฒน์.